

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

II

Palma
1992

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

IV

No et mosseguis la llengua!

Per una vegada, deixarem de respondre des de la **Línia Directa** a les preguntes, queixes o suggeriments que els lectors de DM ens han fet arribar, i us parlarem de la campanya que des dels mitjans de comunicació o de la publicitat exterior sol·licita actualment la vostra atenció.

Desenes de tanques publicitàries, a Mallorca, Menorca i Eivissa, recomanen al ciutadà: **No et mosseguis la llengua; parla català!** Per les pantalles de televisió, en Xesc Forteza, en Toni Bonet i na Conxa Garcia Campoy insisteixen en el mateix missatge i les ràdios el transmeten també, alternant amb curts diàlegs que posen de manifest qualche anomalia de la nostra conducta lingüística, o la manera de posar-hi remei.

Ens consta que la gent es fa preguntes molt diverses sobre aquesta publicitat: qui la fa? qui la paga? amb quina finalitat? paga la pena fer-la? què volen dir, amb això de “no et mosseguis la llengua?” de què servirà?, etc.; i també tenim notícia de diverses reaccions davant el missatge concret.

Per això hem considerat convenient donar resposta als interrogants, explicar els objectius que perseguim i fer constar que estam disposats a aportar —des de **Línia Directa**, per mitjà d'actes públics, en articles de premsa, etc.— els aclariments complementaris que puguin interessar.

Què es la campanya “no et mosseguis la llengua”?

És una crida a tots els ciutadans de les Illes Balears, homes i dones, joves i vells, autòctons i immigrants— perquè participin activament a la tasca de recobriment de la llengua pròpia de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, pel simple procediment d'usar-la amb naturalitat, en qualsevol situació.

La fa la **Campanya de Normalització Lingüística** que tenc l'honrosa missió de coordinar i que gestiona l'Obra Cultural Balear, en nom de les Institucions que l'han creada i la sostenen: el Govern Balear, els Consells Insulars i l'Ajuntament de Palma. A la reunió de la Comissió Interinstitucional que tengué lloc en dues sessions, el 16 d'octubre i el 4 de novembre, els representants de les Institucions n'aprovaren el projecte i el pressupost.

Es tracta, per tant, de la primera campanya institucional que es fa a les Illes Balears per sensibilitzar els ciutadans a favor de la normalització lingüística, de l'estil de les que s'han fet periòdicament, amb el mateix objectiu, a les altres Comunitats autònomes de llengua no castellana —de Catalunya a Galícia, passant pel País Basc i per la Comunitat Valenciana—. Si a territoris tan diferents, governats per partits molt diferents també, els seus responsables han dedicat esforços i recursos econòmics a accions publicitàries d'aquesta casta, deu ser perquè realment val la pena. D'altra banda, ens consta positivament que hi ha gent que espera això de la nostra Campanya, de fa temps, i que ens feia retret de no haver-ne emprès cap.

Per què hem esperat tant, doncs?

Simplement, perquè no volíem que resultàs una flamarada publicitària que no deixàs cap caliu. Ara que les institucions convocants (que es proposaren, en el primer punt de l'Acord Institucional, “servir de model i estímul als ciutadans”) i les que s'hi han adherit després —MEC, ajuntaments, partits polítics, col·legis professionals, etc, etc.— han començat a aplicar programes de normalització en funció de la seva situació de partida, és hora de convocar el conjunt de la població perquè al seu torn “serveixi de model i estímul als governants” i els facin intensificar els esforços.

Quins objectius té la campanya?

Dos de molt generals, però essencials perquè la normalització sigui possible: aconseguir que tothom vulgui usar, i usi efectivament,

la llengua pròpia de les nostres illes, i que els seu nom deixi de ser motiu de recels i de discòrdia.

És necessari, per arribar a una situació de normalitat, que tothom accepti que el nom de la nostra llengua, per contraposició al d'altres llengües (castellà, francès, italià...) és simplement **català** o **llengua catalana**, però que tothom accepti també que el fet de donar-li, entre illencs, el nom de la modalitat de l'illa de cadascú no és cap atemptat a la unitat de la llengua; és a dir, que els partidaris de dir-li “mallorquí” no vegin com a enemics els qui li diuen “català”, i viceversa. Per això a les tanques i a la veu en *off* dels anuncis televisius empram sempre el nom oficial i científic de **català**, però els personatges populars de l'espot televisiu li diuen **mallorquí**, **menorquí** i **eivissenc**, respectivament.

Qui es mossega la llengua?

Qualsevol eslògan publicitari es presta a interpretacions variades i a bromes diverses, i aquest no és una excepció. Però tots responen a objectius ben definits. En el nostre cas, es tracta d'aconseguir que ningú es retengui de parlar català.

Es mossega la llengua, per exemple, el catalanoparlant que s'adreça a un desconegut en castellà “perquè no sap quina llengua parla”, o que canvia de llengua en conversa amb un castellanoparlant que l'entén, “per cortesia” o “perquè no es pensi que li vull imposar la meua llengua”.

Es mossega la llengua, també, el castellanoparlant que és perfectament capaç de parlar català però no ho fa “porque lo hablo mal”, “porque lo respeto demasiado para destrozarlo” o “para no fastidiar a mi interlocutor haciéndole esperar a que construya mis frases”.

La campanya es proposa que tothom deixi de banda aquests falsos arguments (la pretesa “cortesia”, per exemple, en realitat és una barrera que posam al castellanoparlant davant la nostra llengua, i “destrossar una llengua” és condició indispensable per aconseguir aprendre-la). No vos mossegueu la llengua: parlau sempre en català!. - A. M. (2/12/91).